

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra DEN POLITISKE KANDSTØBER

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komedier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komedier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 86. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb03val-shoot-idm140583365799872/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komedier

DEN POLITISKE KANDSTØBEK

- S. 52. *Custos*, lat. Vogter; her Kaap eller Ris. – *Gallath*, Navnet paa en livfuld Dans, der paa Fransk kaldes la gaillarde. – *spøge sig ud*, mæle sig ud. – *Carnali*, af fr. *canaille* (ital. *canaglia*), Pak; Slyngel, Slubbert. – *Caresser*, fr. *carresses*, Kærlægn; her Hellighedsbeviser.
- S. 53. *fixere mig*, gøre Nar af mig. – *Svoger*, her Svigersøn.
- S. 54. *geskæftig* travl. – *tilføen*, tidligere.
- S. 55. *femøignere*, fr. bevidne.
- S. 56. *excusere os*, undskyld os. – *Masœur*, fr. min Søster, her kære Veninde, jfr. Scene 6: Søster.
- S. 57. *Joli*, fr. sød, nydelig. – *Drengen*, Tjeneren.
- S. 58. *Discretion*, Drikkeskilling.
- S. 59. *pardonere*, tilgive. – *recommenderer os i Bormesterindens Affektion*, anbefaler os til B.s Gunst. *Jævev*, Genever.
- S. 60. *Præzente*, fr. Française, fransk Kvinde, her indfødt fransk Guvernante; stavedes i Datidens Fransk François. – *artig*, danner, belevet. – *saaler*, stopper. – *leeve*, plattysk, svarende til ty. *liebe*, kære.
- S. 61. *delicat*, sart, finfølelse.
- S. 62. *Hilsen*, Helsen, Hælbred. – *Kæreste*, Ægtefælle.
- S. 63. *nu vil min Ploog gaae*, nu vil jeg tjene Penge (faa Drikkepenge). – *Mon Frere*, fr. min Brøder, her kære Kollega.
- S. 65. *Principaler*, Mandater, de Personer, Sagsførerne fører Sag for.
- S. 66. *nemo ... incipientari*, lat. Ingen bør beriges ved anden Mands Skade. – *strider aperte mod æquitatem naturalem*, strider åbenlyst mod naturlig Billighed. – *Justinianus*, den romerske Keiser Justinian, 6. Aarh., som lod udarbejde store Lovværker, bl. a. de her omtalte Institutiones. – *libro ... Alluvione*, d.v.s.: i Institutionernes anden Bog, første Kapitel, Om opskyllet Land. – *quod ... acquiritur*, hvad en Flod ved Opskylling har lagt til din Jord, tilhører dig efter Folkeretten.
- S. 67. *per alluvionem ... adificatur*, men ved opskyllet Land forstaaes det, der saaledes lidt efter lidt bliver lagt til, saa at man ikke kan skønne, hvor meget der i hvert enkelt Øjeblik lægges til.
- S. 68. *conferere*, sammenholde. – *quod ... prædico*, men hvis Flodens Magt fra din Jord ... Forsættelsen skal være, har fort en samlet Del til din Nabus Jord, er det klart, at den forbliver din. – *Hugo Grotius*, hollandsk Jurist fra det 17. Aarh. Han havde Tilknytning til en kalvinsk Sekt, hvis Tilhængere efter Stifteren, den hollandske Teolog Jakob Arminius (1560 1609), kaldtes Arminianere.
- S. 69. *spønder*, sparker. – *Concepter*, Tanker, Idéer.
- S. 72. *andtager*, klager over. – *Castor*, lat. Bæver, her Bæverhaar. – *Reputation*, Omdømme. – *Raisons*, fr. Grunde.
- S. 74. *en fremmed Resident*, længere henne den fremmede Minister.